



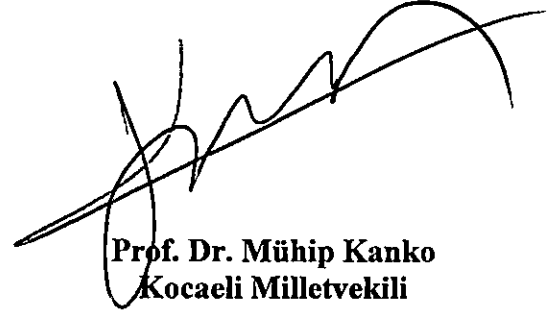
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 11.11.2025
Sayı : 1494

10/3389

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ayrıntılı biçimde gerekçesi sunulan hususların araştırılması ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca "Kocaeli ilinde ve ülke genelinde iş kazaları, işçi ölümleri, iş güvenliği uygulamaları ve denetim mekanizmalarının etkinliği" konularında bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.



Prof. Dr. Mühip Kanko
Kocaeli Milletvekili



GEREKÇE

Türkiye, uzun süredir iş kazaları ve iş cinayetleri açısından Avrupa'da birinci, dünyada ise ilk beş ülke arasında yer almaktadır. Her yıl ortalama iki binin üzerinde işçi iş kazaları sonucu yaşamını yitirmekte; bu durum ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği alanında ciddi bir yapısal soruna işaret etmektedir.

Son 12 yılda en az 1.590 kadın işçi ve 814 çocuk işçi iş kazaları nedeniyle hayatını kaybetmiştir. 2025 yılı içerisinde yalnızca Kocaeli ilinde meydana gelen kazalar da dâhil olmak üzere en az 74 çocuk işçi ve 114 kadın işçi yaşamını yitirmiştir. Bu tablo, iş cinayetlerinin yalnızca sayısal bir veri değil, toplumsal vicdanı derinden yaralayan bir insanlık sorunu hâline geldiğini göstermektedir.

8 Kasım 2025 tarihinde Kocaeli'nin Dilovası ilçesindeki bir parfüm deposunda meydana gelen yangın ve patlamada 2'si çocuk, 6 kadın işçi hayatını kaybetmiştir. Yapılan incelemelerde söz konusu tesisin ruhsat durumu, denetim geçmişi ve iş güvenliği önlemleri açısından ciddi eksiklikler taşıdığı anlaşılmıştır. Bu olay, yalnızca bir işletmede yaşanan trajedi değil, aynı zamanda ülke genelinde süregelen denetimsizlik, kayıt dışılık ve sorumsuzluk zincirinin dramatik bir sonucudur.

Kocaeli, Türkiye'nin en yoğun sanayi kentlerinden biridir. Sanayi ve üretim faaliyetlerinin yüksek yoğunluğu nedeniyle bölgede iş kazaları, meslek hastalıkları ve işçi ölümleri oranı ülke ortalamasının üzerindedir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) raporlarına göre, Kocaeli sanayi bölgelerinde yılda ortalama 300-350 işçinin meslek hastalıklarından yaşamını yitirdiği değerlendirilmektedir. Buna rağmen, il düzeyinde güncel ve ayrıntılı veri paylaşımı yapılmamakta, kamuoyuna açıklanan veriler eksik ve şeffaflıktan uzaktır.

Öte yandan, CİMER'e yapılan çok sayıda şikâyet ve ihbara rağmen ilgili kurumların gerekli hassasiyeti göstermediği, yerel ve merkezi denetim mekanizmalarının etkisiz kaldığı görülmektedir. İşçilerin büyük kısmının sendikasız, güvencesiz, düşük ücretle ve uzun mesai süreleriyle çalışmak zorunda kaldığı bir çalışma düzeni içinde bu tür "iş cinayetleri" kaçınılmaz hâle gelmektedir.

Albert Camus'nün dediği gibi, "Bir ülkeyi tanımak istiyorsanız, insanların orada nasıl öldüklerine bakınız." Ne yazık ki Türkiye'de işçiler hâlâ maden ocaklarında, fabrika patlamalarında, inşaatlarda, pres makinelerinde ve depo yangınlarında ölmeye devam etmektedir. Bu tablo bir kader değil; alınmayan önlemlerin, yapılmayan denetimlerin ve görmezden gelinen uyarıların sonucudur.

Bu nedenle, yaşanan trajedilerin nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılması, ihmali bulunan kişi ve kurumların tespit edilmesi, iş güvenliği mevzuatının uygulanma durumunun irdelenmesi ve benzer olayların tekrarının önlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulması zorunludur.

Bu araştırma komisyonunun amacı; Sanayi kenti Kocaeli ili başta olmak üzere Türkiye genelinde iş kazalarının nedenlerini, sektörel dağılımını ve ölüm oranlarını incelemek; iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin uygulanma düzeyini değerlendirmek; ruhsatsız, denetimsiz veya kayıt dışı faaliyet yürüten sanayi tesislerini tespit etmek; iş müfettişliği, belediye ruhsat

denetimi, SGK ve ilgili kurumların koordinasyonunu araştırmak; hayatını kaybeden işçilerin ailelerine yönelik sosyal güvence, tazminat ve destek mekanizmalarını incelemek; mevcut yasal düzenlemelerin (zellikle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun) uygulamadaki eksikliklerini tespit ederek yeni yasal ve idari tedbir nerileri geliştirmektedir.

Komisyonun alışmaları kapsamında Kocaeli ilinde son beş yıldı meydana gelen iş kazaları, yaralanma ve ölüm verileri incelenecek; tehlikeli ve yanıcı madde bulunduran işletmelerin ruhsat, SGK kaydı ve denetim geçmişi araştırılacak; yerel ve merkezi denetim mekanizmalarının yeterliliği ve koordinasyon yapısı değerlendirilmesi hedeflenmekte. Ayrıca meslek hastalıkları, iş kazası sonucu ölüm ve yaralanmalara ilişkin kayıt sisteminin şeffaflığı, işçilerin sendikal örgütlenme düzeyi, iş güvencesi ve çalışma koşulları da araştırma kapsamında ele alınması planlanmaktadır.

Kocaeli özelinde evre ve halk sağlığına yönelik sanayi kaynaklı risklerin belirlenmesi, iş cinayetleri sonrası yürütülen soruştırma, yargı ve tazmin süreçlerinde yaşanan aksaklıkların tespiti ve benzer olayların tekrarını önleyecek yasal, idari ve teknik önlemlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Kocaeli'de yaşanan ve altı işçinin yaşamını yitirdiği yangın faciası, yalnızca bir fabrika kazası değil, yıllardır uyarılara rağmen önem alınmayan bir sistemin çöküşünü simgelemektedir. İş kazaları bu ülkenin kaderi değildir ve olmamalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, Kocaeli ilinde ve ülke genelinde iş kazalarının nedenlerini, denetim zafiyetlerini ve iş güvenliği uygulamalarını tüm yönleriyle araştırmak üzere bir Meclis Araştırma Komisyonu kurması, toplumsal adaletin ve insan onuruna yakışır çalışma yaşamının tesisi açısından zorunludur.



AD-SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Canse Tazuer	Ankara	
Orhan Söner	Adana	
Bekir Başar	Manisa	
Deniz Deniz	Ankara	
Cumhuri Uzun	Uşak	
S. Yusu Furca	İstanbul	
İlhami Özcan	Tekirdağ	
Seydi Tarun	Ordu	
Murat Can	Samsun	
Yüksel Aşlak	İzmir	
Gökrem Özcan	Uşak	
Hüseyin Yıldız	Adana	
Ali Öztuna	Kahramanmaraş	
Hikmet Y. Yalçı	İzmir	
Ediz Uzun	Edirne	
Nevrin Yılmaz Kara	Hatay	
Bayram Altay	Batı Karadeniz	
Ali Rıza Aksoy	Edirne	
Mahmut Tural	Sakarya	
Okur Karacalı	Ankara	
Aliye Coşar	Ankara	

